

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro secundo Decretalium : In Quo Ordo Judiciarius, Et Qvæ Ad Judicia Pertinent, Secundùm Utrumque Jus, Canonicum, & Civile Methodicè Tractantur, & Exponuntur ; Additus Est, Præter Synopticum Et Methodicum, Alius Index Alphabeticus A Pluribus Desideratus

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1675

Titulus. XIV. De Dolo, & contumacia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98191)

saltem civilem possessionem rei, num. 102. Assert. II. Si quis titulum habeat rei obtinenda; quia v.g. res ipsi vendita, sed nondum tradita fuit, non potest is, propria auctoritate, accipere rei possessionem; alioquin censetur spoliator esse, ac prædo. Ut, si quis ad Prælatum sit electus, vel ad beneficium præsentatur, non potest se, ante confirmationem, vel institutionem factam ab eo, cui id competit, ingerere in possessionem, vel administrationem, propria auctoritate, num. 103.

§. XIII. De alijs duobus remedijs recuperanda possessionis. pag. 232.

ASSERTIO I. Si spoliator rem alicui per vim iniustam cepiam distraxit in alterum, qui sciens, ac mala fide rem accepit, non datur quidem contra hunc interdictum *Vnde vi*, teneatur tamen rem vitio violentiæ affectam restituere spoliato, num. 104. Idque sive spoliationis conscius immediatè à spoliatore accepit, sive mediatè ab intermedio bonæ fidei possessore, sciens tamen rem ab initio vi ereptam fuisse, num. 101. Non tamen competit hoc remedium possessorium restitutionis faciendæ spoliato contra illum, qui bonâ fide possidet, ignorans, eam violenter ereptam, vel occupatam esse: & debet Actor probare, Reum, seu possessorem conscius fuisse spoliationis, num. 106. Competit autem hoc remedium etiam adversus eum, qui ab initio, rem vi ablatam, vel occupatam esse, ignoravit, si postea superveniat scientia, ac mala fides, num. 107. Assert. II. Quamvis aliqui dicant, aliud præterea remedium recuperandæ possessionis Jure Canonico esse inductum, quod competat etiam contra quemlibet bonæ fidei possessorem, si res per vim expulsiivam ablata sit, vel occupata, ad eam restituendam spoliato. Attamen tale remedium non satis in Jure Canonico reperitur expressum, nisi, quod Ecclesiæ, vel Minor, & similes personæ favorabiles, si possessionem rei, vel juris sui amiserint, petere possint restitui, officio Judicis, num. 108. & seq. Is verò, qui non per vim expulsiivam, sed compulsivam, sive per metum iniustum est coactus, ad possessionem rei alteri tradendam, non potest quidem agere interdictum *Vnde vi*, contra metum incutientem, potest tamen intentare actionem, *Quod metus causâ*, num. 110.

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQUIS.

Cap. 1. n. 25. & 26.	c. 14. n. 65. & duobus seqq.
c. 2. n. 48. & seq.	c. 15. n. 9. & seq.
c. 3. n. 53. & duob. seqq.	c. 16. n. 39. & seq.
c. 4. n. 56. & tribus. seqq.	c. 17. n. 31. & duobus. seqq.
c. 5. n. 19. 20. 21. & 23.	c. 18. & ult. n. 104.
c. 6. n. 76. & duobus seqq.	& tribus seqq.
c. 7. n. 13. & duobus seqq.	IN SEXTO.
c. 8. n. 68. & tribus seqq.	c. in princ. n. 21. & tribus. seqq.
c. 9. n. 99. & tribus seqq.	§. Solet autem; eod. n. 86.
c. 10. n. 73. & duob. seqq.	§. Ad hoc ult. eod. n. 87.
c. 11. n. 34. & quatuor. seqq.	& duobus seqq.
c. 12. n. 91 & seq.	
c. 13. n. 60. & tribus seqq.	

TITULUS XIV.

DE DOLO ET CONTUMACIA.

pag. 234.

SECTIO I. De dolo. pag. 234.

§. I. Quando exceptio doli datur ad rescindendum contractum dolo initum? pag. 234.

ASSERTIO I. Si quis dolo dante causam contractui, vel actui, ab alterâ parte contrahente inductus sit ad contrahendum, stricto jure obligatus est ad implendum contractum: ex æquitate tamen competit ipsi decepto exceptio doli contra dolosum ad rescindendum contractum, num. 3. Assert. II. Si dolus non det causam contractui, sed incidat tantum in contractum; quia nihilominus quis contraxisset, etsi deceptus non fuisset, non redditur contractus invalidus, nec peti potest à decepto, ut rescindatur, num. 4. Assert. III. Si quis non dolo eius, cum quo contraxit, sed ab aliquo tertio sit deceptus; tum non potest peti actus rescissio, quamvis deceptus agere possit de dolo contra tertium deceptorem, num. 5. Assert. IV. Non solum Jure naturali, & Canonico, sed etiam Jure civili probabilius est, si dolus versetur circa qualitates extrinsecas, & circumstantias contractus, & sit commissus à contrahente, eique causam dederit; talem contractum non esse ipso jure irritum: quamvis rescindendus sit, si possit, sive sit contractus bonæ fidei, sive stricti juris, num. 6. & duobus seqq. Assert. V. Si dolus à tertio sit commissus, non ab altero contrahente, & contractus sit completus saltem ex altera parte; tum deceptus non potest petere rescissionem contractus, sed agere potest actione de dolo contra deceptorem ad id, quod interest, num. 9.

§. II. In quibus rebus, cui, & contra quem, & intra quod tempus competat exceptio doli? pag. 237.

ASSERTIO I. Exceptio doli est generalis; quia dolus committitur, non solum delinquendo, sed etiam in contractibus, testamentis, & legibus, & alijs, n. 10. Assert. II. Hæc exceptio doli competit ei, qui de juris rigore obligatus est ad solvendum; quod petitur: sed contra æquitatem esset, ut effectum habeat petitio; quia iniquum est, ut Actor ex dolo suo quidpiam consequatur: datur etiam heredibus, n. 11. Et contra omnes, qui aliquid exigunt contra æquitatem naturalem, etiam contra pupillum, minorem &c. n. 12. Et contra successorem in re, saltem, si succedat ex causa lucrativa, non autem ex causa onerosa, n. 13. Potest etiam ob dolum à filiofamilias, vel servo in peculio ipsis concessio commissum opponi contra patrem, vel dominum, num. 14. Assert. III. Hæc exceptio doli perpetuò durat, n. 15.

§. III. De actione, que ex dolo competit. pag. 237.

ASSERTIO I. Actio de dolo datur contra deipientem, sive in eum tantum, qui dolum commisit: non est actio pænalis, sed merè rei persecutoria, ex parte Actoris, n. 16. Assert. II. Datur dolum passivo, eiusque heredibus: in heredes autem dolo si non datur perpetuò, nisi quatenus ad eos ratione doli commissi pervenerit, n. 17. Assert. III. Hæc actio non datur, nisi causâ cognitâ; nec datur, si modica summa sit: neque contra personas, quibus ex pietate, & reverentiâ obligamur, n. 18. Assert. IV. Datur hodie per continuum biennium, n. 19.

SECT. II.

SECT. II. De contumacia. pag. 238.

§. I. Quid, & quomplex sit contumacia, & quibus modis constituitur quis contumax? pag. 238.

ASSERTIO I. Contumacia est inobedientia commissa à legitime citato erga Judicem in ijs, quæ ad Judicium pertinent. Eaque est duplex, vera, & ficta, seu præsumpta, n. 20. Assert. II. Variis modis committitur contumacia, tum à Reo. tum ab Actore, n. 21.

§. II. Quomodo procedendum sit contra Actorem contumacem? pag. 239.

ASSERTIO I. Si Actor, post oblatum libellum, contumax sit, & non compareat, tum legitime citandus est, & si non veniat, procurator ipsius, si quem reliquit, citari debet; quod si neque hic veniat, vel si procuratorem non reliquit, citandus est Actor per publicum edictum ad domum eius, vel ad valvas Curia, ac tandem procedendum est ad testium receptionem, & sententiam definitivam, etiam lite non contestatâ, n. 22. & tribus seqq. Contra Actorem contumaciter absentem, etiam lite nondum contestatâ, recipiuntur testes, & fertur sententia definitiva, n. 26. Assert. II. Si Actor, qui ad certum terminum fecit citari Reum, Reo veniente, ipse non compareat, condemnatur in expensas à Reo factas: & si postea iterum petat citari Reum, non est audiendus, nisi caveat, se compariturum, n. 27. & seqq.

§. III. Quomodo procedendum sit contra Reum contumacem? pag. 241.

QUÆR. I. Quid jure civili statutum sit circa modum procedendi contra Reum contumacem? de hoc agitur, n. 29. & seqq. Assert. I. De Jure Canonico, si Reus post litem contestatam, sit contumax, tum vel liquet de causa, & ferri debet sententia definitiva, vel non liquet, & Actor immitti debet in veram possessionem, reservatâ Reo absenti quæstione proprietatis, n. 29. & seqq. Assert. II. Actor missus ex primo decreto in possessionem bonorum, rei custodiendæ causâ, si ob contumaciam, vel dolum Rei non possit immitti in possessionem bonorum custodia causâ, vel immixtus expellatur, transacto anno, verus possessor efficitur, n. 31. & seqq. Assert. III. Si Reus Actorem mittendum in possessionem rei petita, custodia causâ, non admitrat: attamen postea ante finem anni veniat, & caveat de parendo juri, ex æquitate canonica non est puniendus, n. 33. & seqq.

§. IV. De alijs quibusdam penis, ac modis, quibus contumacia Rei punitur, aut coercetur? pag. 243.

ASSERTIO I. Judex quandoque potest, propter contumaciam Rei, rem peritam sequestrare, eumque condemnare Actori in expensas, n. 3. & seqq. Assert. II. Potest etiam in Reum contumacem absentem ferri sententia suspensionis, seu depositionis, & excommunicationis, & testes contra ipsum recipi, etiam lite non contestatâ, num. 37. & seqq. Assert. III. Si, postquam Actor intentionem suam probavit, Reus exceptionem peremptoriam opponat, eamque incontinenti, non probet, sed inducias petat, condemnabitur statim in expensas, quas si non solvat, arbitrio Judicis aliter puniendus est, n. 39. & duobus seqq. Assert. IV. Citatus ad totam causam, assignato certo termino ad comparandum, per se, vel per alium, si non compareat in termino, vel, si impeditus sit, quamprimum comparere potuit post terminum,

tanquam contumax condemnandus est in expensis à tempore citationis emissa, n. 42. & seqq. Assert. V. Sententia in causa beneficii, maxime, si contra absentem, & contumacem lata sit, non trahit in rem judicacam, quoad superiorem, quò minus possit de partium juribus inquirere, idque non stricto jure, sed ex gratia tantum, n. 44. & seqq.

§. V. Quomodo citandus sit Reus absens per contumaciam, si non reperitur, & an etiam appellans, & respondens, ante sententiam definitivam, denuo citari debeat? & an appellans ab interlocutoria postea posita a sententia contra se lata iterum appellare? pag. 247.

ASSERTIO I. Si Reus citandus non reperitur, sufficit, si citatio affigatur in publicis valvis ecclesie, vel Curia, n. 46. & seqq. Porro illi, qui impediunt, ne ad eos possit citatio pervenire, vel eorum domicilium tunc adiri non potest, per citationem etiam extra dies solemnes publicè factas, & de mandato Papæ in Palatio Papali affixas januis majoribus ecclesie loci, in quo Papa cum Curia sua degit, citantur citati, ac si ad eos personaliter pervenirent, n. 48. Assert. II. Appellans ab interlocutoria sententia Judicis, vel à gravamine, ante sententiam definitivam, non est denuo citandus ad ea, quæ facta sunt in Judicio, vel ad sententiam audiendam, nisi sponte renunciaverit appellati, n. 49. Assert. III. Appellans ante sententiam definitivam, si Judex citato, vel non citato, ulterius in causa procedat contra ipsum etiam absentem sententiam definitivam ferat, potest ille, qui prius appellavit, ab illa sententia definitiva, intra tempus debitum iterum appellare, nisi prima appellatio manifestè frivola fuerit, n. 50. & duobus seqq.

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQUIS,	c. 10. & ult. n. 46. & seqq.	IN SECTO.
Cap. 1. n. 33. & seqq.	c. 1. n. 27. & seqq.	c. 2. n. 40.
c. 2. n. 35. & seqq.	c. 1. n. 27. & seqq.	IN CLEMENTINIS.
c. 3. n. 22. & quatuor seqq.	c. 2. n. 40.	Clem. unica. n. 10. & duobus seqq.
c. 4. n. 29. & duobus seqq.	Clem. unica. n. 10. & duobus seqq.	In Extravagantibus.
c. 5. n. 39. & duobus seqq.	In Extravagantibus.	Extrav. unica. Incom. munes. n. 48.
c. 6. n. 42. & seqq.	Extrav. unica. Incom. munes. n. 48.	
c. 7. n. 44. & seqq.		
c. 8. n. 37. & seqq.		
c. 9. n. 31. & seqq.		

TITULUS XV.

DE EO, QUI MITTITUR IN POSSESSIONEM, CAUSÂ REI SERVANDA, pag. 249.

§. I. Quid sit missio, in possessionem bonorum ex primo decreto, & quis eius effectus, & quando, ac quomodo concedatur, & fiat? pag. 249.

ASSERTIO I. Missio ex primo decreto illa, quando Judex primò jubet partem presentem, ob contumaciam absentis, mitti in possessionem bonorum eius, custodia causâ, per quam immixtus in actione reali nec dominium, nec stabilis possessio Actori immixto acquiritur, sed Rei custodia tantum ita tamen, ut, si Reus intra annum suâ culpâ causam non revocaverit, Reus non præter de sistendo se Judicio, immixtus verus possessor rei efficiatur, & quidem irrevocabili, salvo manente jure proprietatis parti adversæ absentis, num. 1. Porro, si per Reum absentem non sit